

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Sähköalojen ammattiliitto ry pitää esityksen tavoitteita pääsääntöisesti kannatettavina. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja rahoituksen on hyvä seurata työmarkkinoiden kehitystä ja vastata työelämän muuttuviin koulutustarpeisiin. Rahoituksen yksinkertaistaminen, työllistymisen ja jatko-opintoihin hakeutumisen suurempi painoarvo ja tutkinnon osien hyödyntämisen lisääminen ovat kannatettavia tavoitteita. Kokonaisuuden arviointia vaikeuttaa erityisesti rahoituksen puolella puutteelliset vaikutusarviointit. Esityksen useassa kohdassa perustelut ovat erittäin suppeat tai jopa kokonaan puuttuvat. Suurin huolenaihe esitysluonnoksessa on koulutuksen laadun varmistaminen. Työelämätoimikuntien roolia tulee, esityksestä poiketen vahvistaa, erityisesti sähköalan töiden lainmukaisuusvaatimusten täyttymisen ja yleisesti koulutuksen laadun varmistamiseksi.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Englanninkielisen koulutuksen tarjonnan laajentaminen ei saa johtaa kotimaisten kielten opetuksen aseman heikkenemiseen. Osana koulutuksen laadunvarmistamista tulee erityisesti sähköaloilla olla riittävä kotimaisten kielten opetus ja osaamistason seuranta. Erityisesti maahanmuuttajien riittävään kotimaisten kielten opetukseen täytyy kiinnittää erityistä huomiota. Suurimpana vieraskielisten työllistymisen esteenä nähdään puutteellinen suomen tai ruotsin kielen taito.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

-

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

-

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Esitysluonnoksessa esitetään työelämätoimikuntien määrän radikaalia vähentämistä ja tehtävien muuttamista. Ehdotuksen perustelut ovat monelta osin puutteelliset. Sähköalojen ammattiliiton näkemys asiaan on toisen suuntainen ja esitämme, että työelämätoimikuntien uudistaminen poistetaan esityksestä ja siitä aloitetaan erillinen kolmikantainen valmistelu. Sähköaloilla koulutuksen laadun valvonnalla on suora yhteys palo- laite- ja henkilöturvallisuuteen. Keskusteluissa työnantajapuolen kanssa, olemme todenneet jakavamme saman huolen koulutuksen laadun väistämättömästä heikkenemisestä, mikäli työelämätoimikunnat eivät riittävällä tasolla tunne alan erityispiirteitä. Työelämätoimikunnat ovat lähes ainoa taho, jossa työelämän edustajat sekä työnantaja- että työntekijäpuolelta yhdessä kehittävät koulutusta ja työelämää yhdessä virkakunnan ja opettajien kanssa.

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

Sähköliitto kantaa yleisesti huolta ammatillisen aikuiskoulutuksen tulevaisuudesta. Hallituksen esittämät ja osin jo toteuttamat leikkaukset aikuiskoulutukseen ja aikuiskoulutuksen osallistumiseen mahdollistavaan sosiaaliturvaan ovat vastoin jatkuvan oppimisen tavoitteita, joihin kaikki eduskuntapuolueet sitoutuivat vielä viime hallituskaudella. Työikäisen väestön osaamistaso jää jälkeen kilpailijamaista tehtyjen päätösten takia. Aikuiskoulutustuen poistamisen seurauksena sähköalalle hyödyllinen, alanvaihtajien mukanaan tuoma laaja-alainen ammattiosaaminen ollaan vaarassa menettää.

Juntunen Tomi
Sähköalojen ammattiliitto ry - Koulutusvastaava